

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI LAKÁS:

Széchenyi-terén, a hidkaputól kimenet balra a 22. szám alatti ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint 3-szor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt. Ára évi negyedr 3 ft. o. é. Hirdetési ár: 6 hasábos sorért 1-ör 7 kr., 2-ör 6 kr., 3-ör 5 kr. o. é. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kell tételik.

A nyilvántári cikkek sora után 20 kr. előfizetkedés mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Középütea, STEIN J. könyvkereskedése.

Kolozsvár, dec. 14.

Mi lesz már? Ez a legáltalánosb kérdés ma Erdélyben, midőn ennek összegyűlt képviselői nyilatkoztak a kormány által elébe tett kérdésre, s az elhatározásra vár mindenki, azon legfelsőbb elhatározásra, melyet a kolozsvári gyűléshez intézett legf. leirat értelmében egyenesen a királyi hatalomnak tartott fel a kormány.

Mi lesz már? Hogy erre felelhessünk, az a kérdés, mi lehet jogilag s mi lehet a kormány céljai szerint? vagy is mi egyezik a törvénnyel? s ez mennyiben nem ellenkezik a kormány céljaival?

Hogy a törvény, a jogfolytonosság értelmében Erdély képviselői csak is a közös pesti országgyűlésen szerepelhet mint törvényes képviselő, ezt öt év óta mi e lapok terén elég sokoldalú érvekkel támogatunk, a kolozsvári gyűlésen pedig a haza legjobb képességei ezen jogos állítványt bebonyolítással a törvény megtörhetetlen igazságait állították fel.

Törvény értelmében tehát nem lehet egyéb, minthogy Erdély a közös országgyűlésre mielőbb meghívassék. E részben az erdélyi képviselők többsége is határozottan véleményezte.

Erdélyben 43 törvényhatóság van, a mely egy a régiebb, mint az 1848 ki törvények szerint követválasztásra s követek küldésére jogosítva van. Ezen negyvenhárom törvényhatóság minden feltűnőbb agitatio nélkül, a legtöbb helyütt teljes egyetértéssel választá meg követét, tudva azt, hogy ezeknek az unio kérdésében kell nyilatkoznok.

A törvényes választási joggal bíró törvényhatóságok képviselői közül, kik az 1791 i. törv. szerint összesen 86 képviselőt küldöttek, a Rannichert ur ellenvéleményét tizenötön irták alá a törvényesen jogosult képviselők közül, 11-en a szász városok képviselői közül, a kik a törvényhatóságtól külön választási joggal soha sem bírtak. A szász képviselők közül a tanácskozás alatt Rannichert elméletileg pártoló Maager és Lassel szász képviselők nem irták alá az ellenvéleményt, miután az oly irányban lön formulázva, a mely politikai nézetüknek meg nem felelt.

A b. Saguna ur ellenvéleményét a törvényes választási joggal bíró hatóságok képviselői közül haton irták alá, s ezeken kívül a két követ Naszódvidékéről, mely új hatóság ekkor külön követküldési joggal szintén nem bírt.

E szerint a törvényesen jogosult 86 képviselő közül csak is 21 képviselő, abból is tizenöt egyképpen, hat másképpen látta illetékesnek a külön Erdélyi képviselőt arra, hogy az elvileg még ezek által is elismert unio kérdését külön tárgyalhassa, s annak feltételeit megállithassa.

E 21-el szemben 65 képviselő egyenesen csak a jogfolytonosság alapján egyedül illetékes, közös országgyűlésen látta e kérdést tárgyalhatónak.

Tehát eltekintve a regalisták nagy számától, maga a törvényes képviselői joggal bíró hatóságok szavazata is úgy áll egymáshoz, mint 65 a 21-hez.

Ha így azt kérdik tőlünk: mi lesz már? A dolog természetes rendje szerint nem várhatunk egyebet, mint azt, hogy ő Felsége, ezen törvényes választási joggal bíró hatóságokat az általuk egyedül illetékesnek nyilvánított pesti közös országgyűlésre hivandja meg; az 1848 ki törvényben kijelölt létszámmal; oda értve talán még az 1861-ben alakult s az orsz. közvéleménye által is új hatóságnak elfogadott Naszódvidékét, melynek megjelenését addig is, míg Erdély képviselői helyesebben szabályoztatnák, úgy hisszük a közös országgyűlés nem fogna diffialtatni.

Es pedig nem remélhetjük, hogy a most tárgyalás alatt levő feliratra állandó legfelsőbb válasz s azzal egyszersmind ezen gyűlés bezárása hosszasan késsek, miután a kormány tisztában van azzal, hogy a magyar országgyűlés, mint esonka parlament, magának törvényhozói jogot nem fog vindicalni, s a mint ezt a lapok is hozzák, kiegészítetlenül, s jelesen Erdély nélkül az előtte álló nagy kérdések tárgyalásához nem fognak; már pedig a birodalom sora van most sok részben összekötve azon eredménnyel, melyet

a magyar királyság örökös dinastiájának vezérlete alatt a birodalom nagy kérdésének megoldásában elérhet, és legkevésbé állhat éppen a kormánynak érdekében, hogy e nagy kérdés megoldását, apró kérdések miatt késleltesse.

Az előadatokból úgy látszik, hogy a kormány az 1848-diki VII. cikkre nézve a külön pesti országgyűlést is előbb kikérdezi, s csak aztán határozat a koronával, csak az után lehet remélni, hogy Erdélyben kiírják a választásokat a pesti országgyűlésre.

Ez azonban nagyon is késleltető eljárás volna, a mire pedig sem politikai, sem jogi szükség nincs.

Magyarországnak sem 1861 ki országgyűlésén, sem közvéleményében egyetlen méltatható hang sem emelkedett soha a királyságnak törvényesen véghez vitt szorosabb egyesítése ellen: úgy a kormány éppen nem tarthat attól, hogy a pesti parlament az ott megjelenendő erdélyi követeknek az ajtó fogad mutatói a részére szintén megkésztetni rendelt padok helyett; attól sem tarthat, hogy egyetlen képviselő fogna akadni, a ki Erdély meghívásért törvényellenes eljárást lobbantana a kormány szemére, de azt mondják az erdélyi leiratban az van, hogy az 1848 ki 7 dik t. cikk a pesti országgyűlés elébe fog terjesztetni revisio végett? mit sem változtat ez a dolog, mert az éppen úgy, sőt még tökéletesebben pesti országgyűlés lesz akkor is, midőn Erdély képviselői meglesz hívja, és így semmi ellenmondás nincs abban, hogy ez előterjesztés akkor történjék meg, s akkor egyuttal az egyesülés főbbvonásai végérvényesen megállitassanak, sőt nem is lehet az másképp, mint hogy mindazok csak a pesti országgyűlésen tárgyalassanak.

Minden más eljárás vesztesége volna az időnek, a mely ha a házra nézve drága, még sokkal drágább a kormánynak nézve, midőn a birodalomnak úgy finantialis, mint külpolitikai kérdése, s hitele, tekintélye azt követelik, hogy a belviszályt egy nagy közös egyetértés cserélje föl, és az minél előbb megtörténhessék. A nemzet valóban ma is inkább várhat, mint a kormány, s így éppen nem várhatjuk a kormánytól az ok nélküli halogatás politikáját.

Már pedig azon eljárás, a melyet a fennebb megemlített, ok nélküli nagyon is késleltető a dolog. A pesti országgyűlés e hó 14-kén megnyitott ugyan, de a mint a Királyhágón tuli megyékben folytak a választások, valószínűleg a verificatioval eltelt az idő január 20-ig. Ha akkor terjesztenék a pesti országgyűlés elé a VII. törvényezikket, azzal eltöltené az időt február elejéig, a felirat, mely másképp nem hangzanék, mint az erdélyi, a mig megjárna az udvart, s eldöntése után az erdélyi új választás kiiratnák, február nagy része eltelnék, s miután Erdélyben az 1848-iki választó törvény szerint szintén új összeírásnak kellene bekövetkezni az erdélyi képviselőt csak martius végén, vagy april elején jelenhetnék meg.

Nála nélkül pedig a pesti országgyűlés nem tanácskozhatván, nem volna más mód, mint három-négy hónapon át ingyen fizetni a képviselőt, vagy pedig illetéktelenségének nyilváníttása után elnapolni, mig Erdélyben a választások végrehajtatnak.

Még a bizottmányok utjánai előmunkálatokkal sem foglalkozhatnák ama gyűlés, mert azon nagy kérdések fölött, melyek a törvényhozás szövegére jönnek, a bizottmányokban is jó volna, hogy Erdély képviselve legyen, és a közösügyek meghatározásának igen fontos alaptervére is befolyjanak az erdélyi képességek is.

Az octoberi diploma s februári patens levén az országgyűlés elébe terjesztve, ezzel egy egyszerű törvényhozási munkát veszi kezdetét, a mely követeli a közös kérdések hatáskörének, s a birodalom részei e kérdésekre való befolyásának meghatározását.

Ez a legóriásibb kérdés, melynek csomalyogján az areadnei fonalt föllehetni, de épp ezért e kérdés nem pár hét alatt megoldható, ha tehát Erdély megjelenésének késleltetése miatt a törvényhozásnak havakon át kell stagnálnia, a birodalom nagy kérdése pedig havokon át fog tárgyalatni, messze nyulik a koronázás határideje, pedig azon

nagy óra — meglássa mindenki — új és döntő korszakot képezend a birodalom utóbbi pár évtizedének történetében, s mi azt hisszük, hogy a dinastia nagy hatalmi állásának újdonszerű fényt kölcsönzend. A koronázás szimbolikus szertartásait, melyek Európában páratlanok, soha sem látta Európa annyi szemmel, mint most látandja, a nemzetek nem éltek régen annyira együtt, a napi irodalom nem volt nagyhatalom, mely képviselőit küldi a historiai jelenetek feljegyzésére, s azon erő mérlegelésére, mely e jelenetekben nyilatkozik, a vasut s gőzhajó őrös közlekedését nem ismerte a vén Európa, s úgy a magyar koronázás szokatlan fényét a világ uralkodói ha látták is ekkorig, népei most látandják legelőbb.

Nem áll érdekében a birodalomnak, hogy a dinastia ezen erőttintetést hosszasan halogassa, s nem áll érdekében a kormánynak, hogy egy visszás állapotot tartson fenn havakon át, a mely kimeríti pénzfórássait, s nem képes biztosítani hitelet.

Annai okot hozhatnánk fel, a mennyit a papir megbír, azon meggyőződésünk támogatására, hogy a halogatás politikája, a mely Schmerling urat nem üdvözíté, bizonynyal a mostani kormány céljában nem állhat, de elég ennyit elmondani azon következtetésünk kivonására, mikép mi valószínűnek látjuk, hogy az erdélyi új választások január közepéig ki fognak iratni, s február hó nem telik el a nélkül, hogy Erdély képviselői Pesten ne legyenek.

(D.) Ma küldjük szét Kolozsvár városában, s lapunk holnapi számában szétmegy vidéki olvasóinkhoz is. Cs. Kir. Apostoli Főlségének a pesti országgyűlést megnyitó, s személyesen elmondott trónbeszédének távirati kivonata.

Ő Felsége kimondja, hogy bevégezni akarja azt, a mit kezdeményezett, s személyes törekvése által kíván véget vetni mindazon aggodalmaknak, melyek a birodalom kérdése megoldásának útját állják. Kimondja ő Felsége, hogy a magyar királyságot a dinastiával összekötő kétoldalú szerződés — a pragmatica sanctio — alapján kívánja elenyésztetni legelőbb is azon ellentétet, mely a jogelölés és jogfolytonosság között létezik, s kimondja ő Felsége, hogy a pragmatica sanctio alapján akarja fentartani a magyar korona integritását, tekintetbe vévén, az utóbbi évtized tényeit is.

Midőn ő Felsége magas kijelentései a higgadt remények kedvező érzelmét nem hangolják le, a fenemlített utóbbi tételle nézve még be kell várnunk azon néhány órát, a mely a királyi trónbeszédet egész terjedelmében hozandja a pesti lapok szárnyain.

Kérdésen kívül azon néhány év óta lefolyt előzmények után, melyeknek nyomait Erdély is eléggé, sőt fájdalom, tán legnagyobb mérvben érezi, nem lehetett reánk nézve egészen váratlan ezen fejedelmi nyilatkozat legutóbbi tétele, s mig az egyrészt megnyugtathatja azokat, kik oly vívmányokra — miket az idő is véd — feltékenyek kívántak lenni, másrészt beününk sem költ e fejedelmi nyilváníttás komolyabb aggodalmakat, miután a jogegyenlőség körén tul nem csapongó vívmányok jövő együttes törvényhozásunk igazságosító szándokai elébe komoly akadályt úgy sem görditenek.

De meg van nyerve a fejedelmi nyilváníttásban másfél évtizedes küzdelmünk legfontosabb elve: koronánk integritása a pragmatica sanctio alapján.

A pragmatica sanctio, mely nem törvényeink fölé, hanem törvényeink közé igittattott, s rendes törvényhozássunk jogát s alkotmányunk jogfolytonosságát örökidőkre biztosította, kezessége egyszersmind annak, hogy koronánk integritásának határait egyedül a pozitív törvény szabhatta meg.

Kimondja ő Felsége, hogy ez integritás fentartása céljából hirta össze a gyűlést Erdélyben, Horvátországban s az egységet magába foglaló ezen integritás érdekében terjeszti a magyar országgyűlés megfontolása alá a VII-ik törvényezikket.

Erdély már nyilatkozott, s miután az erdélyi országgyűlés abszol többsége

magát egy pozitív törvény módosítására egyoldalulag illetéktelennek kimondá, s miután e részben az 1861-ik pesti országgyűlés is hasonló módon nyilatkozott, s miután különben is az anyakirályság s mellék részei viszonyainak összeillesztése a királyság egész újabb berendezésén áthuzódik, s így az ellátandó kérdések rendje szerint csak rendre megoldható, mely így a közös tanácskozást okvetetlen követeli: ő Felsége kormánya módját lelendi annak, hogy Erdélyben az új választások aképp irattassanak ki, hogy Magyarország a főbb kérdés u. m. a közös ügyek tárgyalásáig, a melyet Erdély nélkül nem kezdeményezhet, hosszas időt ne veszítsen.

A legfelsőbb trónbeszéd rendje szerint a reintegrált országgyűlés fogja kiegyenliteni a közös ügyeket, s az 1848-iki törvények irányában a monarchia fennállása feltételeire nézve gördített aggodalmakat. Mindkét kérdésbeni megállapodástól sokrészen függ a királyság egyesült részei összealakításának további módzata, mely csak a koronázás nagy ünnepe után akkor lesz teljesen végrehajtható, midőn a régi dicasterialis rendszerről, az újabb felelős kormányrendszerre leendő átalakítás, s a tizenhét éves változó kormányrendszerek magánjogi s közigazgatási hagyományainak, az újból visszaállítandó s illetőleg szabályozandó alkotmányos rendszerreli kiegyenlítése, a rendszeres codificatio útján meg fog történni. Így tehát midőn az unio feltételeit előre, részletesen formulálni törvényhozási lehetetlenség ekkora átalakulás jövője előtt: — nincs kétségünk, hogy a korona célja sem lehetett egyéb, mint e kérdésben az illető részek előleges kihallgatása, s a kormány aképp fog intézkedni, hogy az országra úgy, mint a közös birodalomra nézve egyaránt drága idővel okosan gazdálkodjék.

Országgyűlési tudósítás.

B. Saguna különvéleménye.

Császári Királyi Apostoli Felség!

Legkegyelmesebb Urunk!

Az erdélyi román nemzet, mely századok óta a legnyomottabb, mindig leghűségesebb támasza volt a trónnak, hazának és az uralkodók érdekeinek.

Alig másfél évtizede, hogy ezen országban is felretetett a feudalismus nyomasztó igája, és az alkotmányos szabadság napjai beállni látszottak.

A román nemzet örövendve azon, hogy számos érdemekkel bíró politikai nemzet méltóságára emelkedett, és hogy tényezőként belépett Erdély politico nationális systemájába; egyszersmind észrevette, azon igen nagy veszély árját, mely alkotmányos forma alatt a nemzeti életet halállal fenyegette.

Ezen veszély a Felséged trónját és a Monarchia lételet is nyilván fenyegette. Ezen nehéz időben a román nemzet határozott és állandó hite maradt Felséged trónjának és saját nemzeti lételetnek.

Hogy a közönség helyreállítása után a román nemzet azon merész vágya és várakozása: magát alkotmányos jogok gyakorlában látni, nem teljesült, lelkiismerete tisztaságának tudatában azzal vigasztalta magát, miszerint ő nem oka a körülmények hatásából származó azon szigornak, mely az összes birodalom egész kormányzatában alkalmaztatott.

Mentől inkább korlátolva volt a nemzeti szabadság és élet az absolutistius kormányzás évei alatt, annál általánosabb volt az öröm, midőn a román nemzet szerencsés volt üdvözölni az 1860. october 20-diki diplomát, melyet Felséged kibocsátani, és visszavonhatatlan állami alaptörvénynek nyilváníttani kegyeskedett.

Ezen diplomának kibocsátásával egyidejűleg, méltóztatott Felséged legkegyelmesebben elismerni, egy Erdély alkotmányának alapjába vágó változtatás behozatalának szükségességét, elrendelvén 1860. october 20 kán és dec. 21-én kelt legmagasabb kéziratában egy a különböző nemzetek és vallásfelekezetek férfaiából alakítandó gyűlés tartását a véggett, hogy ezen gyűlés az ország-képviselői mikénti megalkotása és szervezése iránt ajánlatot tegyen.

Méltóztatott Felséged atyai gondoskodása folytán 1860. dec. 21-én kelt legmagasabb kéziratában

kelt azon elvet, hogy Erdély országgyűlésének ezután összealkotásában oly mód követessék, miszerint egyenlőképpen elégtisszesnek ki egy az eddig jogosított nemzetek és vallásfelekezetek, valamint az ezelőtt jogosítva nem volt nemzetek és vallások kiválasztási és várokozásai.

Ezen conferentia által nyilvánított vélemény következtében, és hiányozván egy a haza minden lakosai érdekének megfelelő jogos alap, az 1863. ápril 21-én kelt leirattal a nagy-szebeni gyűlésnek egy új választási törvényjavaslat küldetett le.

A román nemzet valódi örömrézzel üdvözölte az országgyűlés megnyitása napján kitűzött 1863. június 1-sajét, mint oly napot, mely hazánk történetében epochát képezett és az ország lakosainak, de különösen a román nemzet fiainak kebelében mély gyökeret vert, mivel azon országgyűlésnek volt fentartva a dicsőség, hogy Felséged legkegyelmesebb helybenhagyásával a román nemzetet a magyar, székely és szász nemzetekkel egyenjoguként az Erdély nagyfejedelemség politico nationalis systemájába felvegye.

Az 1863. július 15-kén kelt erdélyi országgyűléséhez intézett legfelsőbb üdvös leirat erős biztosítékot nyújtott arra nézve, hogy Erdély képviselőinek középkeleti elvek és elavult régi intézmények alapján leendő összealkotása többé meg nem történhetik.

A folyó évi szeptember 1-én kelt k. kir. leirat által a jelen országgyűlés teljesen az 1791. évi 11-ik t.-cz. alapján hivatott össze, tehát oly institutio alapján, mely a három nemzet politico nationalis systemájára levén fektetve, nem ismeri el a román nemzetet az ország politikai tényezőjeként.

Felséges urunk!

Áthatva Felséged legmagasabb akarata iránti legbensőbb tisztelet és hódoló engedelmisség érzetétől, az alázatosan alóltak megjelentünk ezen országgyűlésen.

Szoros alattvalói kötelességünknek ismertük Felségednek kijelenteni, azon alázatos meggyőződésünket, miszerint ezen ország jelen szerkezetével nem képes, és illetékes jogérvényes határozatok hozatalára, s még az ország népessége legnagyobb részének kívánatait sem fejezheti ki, következésképp Erdélynek Magyarországgal való unioja iránt fenforogó kérdést sem oldhatja meg, mivel annak jelenlegi szerkezete sem az 1863. évi I.-s t.-czikben biztosított politico nationalis jogegyenlőség elvének, sem pedig a személyi jogegyenlőség elvének meg nem felel; az elsőnek nem azért, mert 1791-beli 7. t.-cz.-re van az alapítva, mely a román nemzetet mint tényezőt merőben ignorálja, azon törvényezik szavai csak a status et ordines trium nationum, nempe hungaricae, siculicae et saxonicae ismervén el; a másodiknak azért nem felel meg, mert a nemesség az egész országban megszorítás nélkül gyakorolja a választási jogot, holott a nem nemes lakosságnál 8 frt egyenes, fő és pótlék nélküli adó kívánatik ezen jog gyakorlására.

Ezen intézkedés, tekintve azon körülményt, hogy a nemesség kiváltságos állása már 1848-ban eltöröltetett; tekintve továbbá azt, hogy a jogegyenlőség elve 18 évtől fogva a mai napig az egész austriai birodalomban érvényben állott, annál terbebb az ország minden lakosaira nézve, mivel a többi osztrák tartományokba behozott census azoknak Erdélyt sokkal meghaladó anyagi állása miatt azokra nézve kedvezőbb.

Ezen kivül az 1791-ik évi 7-ik törvényezik szerint a papok, tanárok, ügyvédek, tudósok és tanítók, kik a honoratorok osztályát képezik, nem bírnak sem cselekvő, sem szenvedő választási képességgel, holott azok a többi tartományokban ezen jogot élvezik.

Míg tehát népes községek és 10,000 városi és megyei lakos, kik azonban nem tartoznak a nemesség közé, vagy csak 7 frt 99 kr illetőleg oda számítva a fő- és pótlékadót 16 frtot egyenes adót fizetnek, ki vannak zárva a cselekvő és szenvedő választási jogból; s míg a papok, segédpapok, tudósok, tanárok, ügyvédek s egyszóval a honoratorok osztálya ezen joggyakorlatától hasonlólag el van zárva, addig minden teljes korn nemes tekintet nélkül adójára és arra, hogy a honoratorok osztályába tartozik-e vagy sem, fejenként gyakorolja a cselekvő és szenvedő választási jogot.

Csak is ezen körülményből származhatott ezen országgyűlés alkotásánál azon nagy aránytalanság, hogy a 600,000 ezer lélekből álló magyar és székely elem 59 követ által képviseltetik akkor, midőn az 1,000,000-t meghaladó számu románok (kik az általuk üztött kereskedést és ipart, valamint értelmiségi osztályukat nem tekintve, legalább is annyi földbirtokkal bírnak, mint amazok), alig kaptak 13 követet; és ha közöttük román kir. hivatalosok is vannak, ennek forrását nem az 1791-dikbeli törvényben, hanem cs. k. Felségednek 1865. szeptember 1-én kelt k. királyi leiratában kifejezett kegyelmében találjuk.

A királyi hivatalosok számával szemben azonban, kik különben sem tekintethetnek úgy, mint a nép képviselői, a tulsó részről 92 kir. hiv. áll, kik kevés kivétellel mindnyájan a nemesi osztályhoz tartoznak.

Ezen okokból nem tarthatjuk vissza meggyőződésünk azon színtjezését, hogy — legalázatosabban véleményünk szerint — hiányzik erkölcsi ereje arra, hogy határozatainak állandó életet biztosítson.

Az 1865. szeptember 1-én kelt legfelsőbb leirattal tanácskozási tárgyaúl kitűzött tárgy fontossága, mely a haza függetlenségét közelről érinti, oly képviselői alkotását igényli, melyről nyugodt lélekkel föl lehessen tenni, hogy az az egész ország közbizalmának kifolyása, és képes az ország kívánatai kifejezésére.

Ebből következik, hogy az unio revisioja fellelt ezen gyűlésben hozandó határozat azon közvéleményt támasztaná, hogy valamint 1848-ban Erdélynek Magyarországgal unioja iránt a román nemzet beleegyezése nélkül hozott törvény, ugy most a revisio is ugy látszana, mint a román nemzet részvétele nélkül keletkezett, mely nemzet, mint tényező, nem hivatott meg, és nem képviseltetett ezen gyűlésen.

Ezen körülménnyel szemben meggyőződésünkhez hívek akarván maradni — a mi egy országgyűlés tagjainak a trón, haza és saját maguk iránti erkölcsi kötelessége, — nem tehetjük a jelen országgyűlés napi rendén álló fontos tárgyakban általában a haza, és különösen az örökké hűséges román nemzet — melynek fiai vagyunk, — érdekeinek veszélyeztetése nélkül, hogy tiszta meggyőződésünk által bensőleg ösztönözve ne járjunk Cs. Kir. Ap. Felséged színe elé Fini bizodalommal, hódoló engedelmisséggel téve azon legalázatosabb indítványt, miszerint méltóztatnék Felséged Erdélynek Magyarországgal egyesítését illető kérdését egy olyan erdélyi országgyűlésnek terjeszteni legkegyelmesebben elébe, mely megfelelően egy az ország érdekeinek, valamint Erdély közbizalmának, mely az 1860. október 20-kán kelt legmagasabb császári diplomában megállapított, s az 1863-dik évi I.-s törvényezik által kibővíttetett és újlag elismertetett.

Végre ugyanazon legalázatosabb tisztelettel bátorkodunk cs. k. apostoli Felséged figyelmét azon választási törvényt illető törvényezikelyre fordítani, melyet legfelsőbb szentesítés végett az 1863-ban Nagy-Szeben sz. kir. városban összehívott országgyűlés legalázatosabban felterjesztett, s mely az említett országgyűlés által megállapított törvényjavaslat — kevés lényegtelen változtatás kivételével — teljesen összhangzó a Felséged kormányának által királyi előterjesztvény alakjában azon országgyűlésnek leküldött törvényjavaslattal.

Felséged ezen törvénynek legkegyelmesebb szentesítése által — legalázatosabb véleményünk szerint — egy oly törvényes alapot szerezne, mely egy a haza különböző érdekeinek, valamint a cs. kir. apostoli Felséged által 1860. oct. 20-án kelt diplomában legkegyelmesebben megállapított nemzeti és születés és valláskülönbségtől független személyes jogegyenlőségnek teljesen megfelelné.

Császár Kir. Apostoli Felségednek legalázatosabb és leghívebb szolgálai és alattvalói: Szt. Sultán Sándor m. k. érsek és k. fehérvári metropolita és kir. hivatalos.

B. Siaguna András, m. k. érsek és a magyar- és erdélyországi keleti románok metropolitája és kir. hivatalos.

Aldulánu János lovag, m. k. kir. táblai ülnök és kir. hivatalos.

Lázár Sándor, m. k. főkörm. tanácsos.

Buteanu Vasile László m. k. főkörm. tanácsos.

Macelláru Illés m. b. főkörm. tanácsos.

Bobetiánu Sándor m. k. naszódvidéki főkapitány és kir. hivatalos.

Puskáriu János lovag, m. k. fogarasi főkapitány és k. hivatalos.

Móga Demeter m. k. erd. kir. táblai ülnök és kir. hivatalos.

Vonitzei Stojka Antal m. k. erd. kir. tábl. ülnök és kir. hivatalos.

Románu György m. k. erd. kir. t. üln. és k. hiv.

Gridi Popu Máté m. k. kir. tábl. üln. és kir. hiv.

Gaetánu Miklós m. k. kir. tábl. üln. és kir. hiv.

Vasileu Pál dr. m. k. isk. tanácsos és kir. hiv.

Major János dr. m. k. isk. tan. és kir. hiv.

Popoviciu Servianu m. k. főkörm. titoknok és k. hivatalos.

Barb Miklós m. k. főkörm. titoknok.

Porntiu Sámuel m. k. főkörm. titoknok és kir. hiv.

Vajda László m. k. főkörm. titoknok és dobokamegyei követ.

Antonelli János m. k. fogarasi g. k. esperes és köv.

Metianu János m. k. fogarasi lelkész és köv.

Floriánu János m. k. naszódvidéki köv.

Ratin János dr. m. k. szerdahelyszéki köv.

Balomiri János m. k. szászvárosi köv. és senator.

Balázs János m. k. hátszegi köv.

Tulbasin János m. k. cs. kir. pénzügyi fogal. és szászvárosszéki köv.

Dr. Petko László m. k. követ.

Muresianu János m. k. naszódv. követ.

Macellaru János követ.

Rannicher által benyújtott különvélemény.

Fontos és minden tekintetben figyelemre méltó aggodalmak azok, melyek valamint az alkotmányosság állapotjáról, ugy szintén a már egyszer alkalmazott 1865-dik ápril 21-diki választási rendet tekintve is, a jelen országgyűlés összehívása s összealkotása ellen felmerülnek és a szász nemzeti egyetem 1865. november 6-diki legalázatosabb reprezentációjában valósággal érvényesítették.

Ha mindemellett a szász lakosság képviselői is megjelentek ezen országgyűlésen, ennek elbat-

rozására küldöket mindenekelőtt a Felsége akarata indítá, kinek meghívását minden körülmények között elfogadni, a szász polgár nép előtt minden időben szent kötelesség volt és mindig is az marad.

Miután azonban az országgyűlés (landtagliche Versammlung) többségének határozata: az Erdélynek Magyarországgal egyesüléséről szóló 1848-iki I. törvényezik, mint teljesen jogérvényes törvényt elismerni, ennél fogva annak további revisiojára nem bocsátkozni, sőt Erdély képviselőinek a pesti közös országgyűlésre leendő meghívását kérni, ezen országgyűlés alólt szász tagjai kötelességük tudatában kényszerítette érzik magokat a többség határozata ellenében különvéleményt nyújtani be.

A legmélyebb s legbensőbb meggyőződés parancs-szava által vezéreltetve és az itt fenforogó kérdés komolyságát s megmérhetlen horderejét átérzve nem ismerhetjük el az erdélyi unio ezikk teljes jogérvényességét és ennél fogva ezen ezikknek — az 1865. október 6-diki királyi leirat értelmében — revisioját nem csak törvényesen megengedhetünk, hanem az ország s birodalom érdekében mellőzhetlenül szükségesnek véljük, még pedig a következő okoknál fogva:

Mert az itt szóban forgó 1848-diki I. törvényezik nem jött létre az erdélyi országrendeknek 1791. mártius 7., 1838 mártius 30., 1842. mártius 22. és 1847. november 3-diki felirataiban éppen az unio kérdés iránti előleges tárgyalásokra vonatkozólag megállapított uton, sem az 1791-diki XI. törvényezik által nagyobb jelentőségű tárgyalásokra nézve világosan előírt, és máskor mindig szigorú követett módon, tudniillik egy systematicus küldöttségnek minden irányban kimerítő s az ország valamennyi törvényhatóságával előtanácskozás végett munkálata alapján alkotmányos uton, hanem még az 1848. mártius 5-diki legfelsőbb összehívó leirat sem vétetvén tekintetbe, egyetlenegy országgyűlési ülésben szerkesztetett, vétetett tanácskozás alá, fogadtatott el és terjesztetett országgyűlési megerősítés alá, mert nem adatott ki az 1744-diki IX. törvényezikben előírt és a törvény jogérvényességét éppenséggel elkerülhetlenül megkívántató alakban az országfejedelem legmagasabb sajátkezi aláírásával s pecsétjével ellátott lenyomatokban, melyek az országban kihirdetés, a hatóságok közötti szétosztás és a hitelesített helyeken való őrzet alá adásra leendettek használandók, annál kevésbé közzétettettek csak valaha is az 1847. I. törvényezik értelmében a szász székek s kertületek helyhatósági képviselőivel, hivatalosan hitelesített német fordításban, sőt az unio ezikknek az 1848. július 14-diki legfelsőbb szentesítő leirattal, az országfejedelmi hitelesítés (authenticatio) végett ismételve felterjesztendő eredeti szövege (Urschrift) még mind eddig sem találtathatott fel.

Mert az Erdélynek, az előbbeni rendszer szerint három nemzet és négy vallás fenállására, most pedig az 1863. október 26-diki törvényezik következtében a négy nemzet s hat vallás teljes egyenjogúságán alapuló államjogát alapján megintja az 1691. dec. 4-diki Leopoldi diploma által kötött és Erdély nagyfejedelemség jogait, önállóságát biztosító államszerződésre semmi tekintettel nincs, s valamennyi országának a pragmatica sanctio által kötött felbonthatlan és feloszthatlan egyesülése kötelekét meglazítaná s veszélyeztetné.

Mert ha a magyarországi királyság 1848-iki III. ezikkének hatályát Erdélyre vonatkozólag és világosan elismeri, ezen utóbbi törvény tartalma azonban az öszbirodalomnak nem csak egységét, erejét és hatalmi állását fenyegeti, hanem az erdélyi államjog alaphatározmányával is ellentétben áll, miután a legfőbb államhatalom és felségi jogok, melyek az 1744-diki V. törvényezik szerint csupán csak az öröklő fejedelmek illetik és egyedül a koronánál maradandók, tehát nem is átruházhatók Magyarországra nádorára, annál kevésbé gyakorolhatók a fölsőbb ezikkben nagyon messze terjedő kiváltságokkal felhatalmazott magyar ministerium által;

mert az unio ezikk az ország népességének tulnyomó többségét mind a lakosság számát, mind az adószolgalmányt és katonakötelezettséget illetőleg, a legnagyobb nyugtalanságba helyezi, miután az Erdély Magyarországgal kívendő egyesülésében a szilárd feltételek előleges biztosítása nélkül komoly veszélyeket pillant meg, legdrágább életérdekei megóvása s ápolására nézve, milyenek a nemzetiség, nyelv és vallás;

mert végre maga a korona ismételve, főleg pedig az 1861. július 2-diki k. leiratban, a birodalmi tanácshoz intézett 1861. augusztus 23-diki tizenetben, és az erdélyi országgyűléshez 1863. június 15-én menesztett kir. leiratban szintén soha sepp tekintet E-dély nagyfejedelemségének Magyarországgal 1848-ban határozatba ment unioját teljes jogerővel létrejöttnek s ennél fogva az 1865. október 6-diki legmagasabb kir. leirat által az unio ezikk revisioját mint egyedül tanácskozási tárgyat terjeszté a mostani országgyűlés elé, azon felhívással, miképp ezen ezikk határozományai tekintettel a két ország közös érdekeire újból tüzetesen tanácskozás alá vegye azon célból, hogy Erdély nagyfejedelemség államjogi viszonyának rendezése, melyet megérett megfontolás alá kell venni, azon benső kötelekél fogva, melyben Erdély a magyar koronával áll, a két ország helyesen felfogott érdekében végérvényes megoldás elé vezettetessék.

Az alkotmány szerinti államélet feltételeiről való minden fogalom szerint magától értetik, miszerint az erdélyi országgyűlésen létrejött ezikk jogérvényesen csak is ezen ország képviselői által vétetetik revisio alá; éppen azért egyáltalán véve nem vagyunk azon helyzetben, melyben azon kérdéshez csatlakozhatnánk, hogy Erdély képviselői a pesti közös országgyűlésre hivassanak meg, és még csak azt akarjuk megjegyezni, hogy nem létezik törvény, melynek alapján a választások ily országgyűlésre eszközölésbe vétethetnének, miután az 1848-iki erdélyi országgyűlés III. ezikk csak a magyarországi nádor által s határozottan csupán az akkori esetre, jövőre nézve minden jogkötelezettség nélkül hagyott helybe.

Az országgyűlés alólt szász tagjai mindezen okoknál fogva komoly kötelességüknek tartják legteljesebb összhangzásban a szász nemzeti egyetem 1865. november 6-iki feliratában kifejtett nézetekkel, az unio-kérdés újlagos tárgyalását illetőleg, az országgyűlésnek ajánlott indítványukhoz, most pedig azon a legfelsőbb elhatározás végett a cs. kir. apostoli Felsége elé terjesztendő legalázatosabb kérelmekhez ragaszkodni:

hogy az erdélyi 1848-iki országgyűlés Erdély s Magyarország egyesüléséről szóló I. törv. ezikknek revisioja az 1865. október 6-iki legfelsőbb kir. leiratban foglalt felhívás értelmében a czéltól vétessék foganatba, miszerint ezen egyesülés feltételei minden irányban, főleg pedig az Erdélyben lakó különböző nemzetek s vallások jogi állapotának biztosítására megállapittassanak és a két ország között a korona szentesítése alatt kölcsönösen kötendő államszerződés által maradandólag biztosittassanak

Kolozsvárt, dec. 12-kén 1865. Rannicher Jakab szebenvárosi, Herberth Eduárd szebenszéki követ, Haupt Frigyes kir. hiv. Kazz Gusztáv szebenszéki, Thimann Frigyes Beszterce vidéki, Bedeus József segesvárszéki, Binder Mihály György szászsebesi követ; Gebbel Károly kir. hiv. és gub. titkár. Birtler Frigyes szászrégeni, Schuller József szászvárosi, Schneider József szebeni, dr. Tauschenfels Ödön szászsebesi követ, Schreiber Frigyes gub. titkár kir. hiv. Decani Károly Beszterce városi, Drótleff Vilmos ujejházszéki, Magnusius Károly ujejházszéki, Fluger Károly Beszterce városi, Häner Henrik nagysinkszéki, Morscher Károly szerdahelyszéki, dr. Schwartz János nagysinkszéki, Krausz János segesvárszéki, Wagner Frigyes segesvári, Gull József segesvári, Leonhárd Károly szászsebesi, dr. Binder Lajos Megyes városi, Melczl Sámuel szászrégeni, Melasz Vilmos köhalmoszéki, Groffin Károly megyeszéki követ.

Előleges értekezlet dec. 14-én.

Gróf Thoroczka Miklós elnöklété alatt tartott értekezlet tárgya a felirat szövegének megállapítása levén, az értekezlet hosszas és sokszor meddő stílusú hibák feletti viták után néhány lényegesebb változtatást is igottatott be a már ismert a lapunk mult számában közölt szövegben. Így például a 12 pont után: „De tettelet életbelépett az Erdély és Magyarország egygyealakulásáról szóló 1848-diki I. törvényezik az által, hogy Erdély királyi hivatalosai és képviselői stb.” — E szöveg így állapított meg: „De tettelet is életbelépett az Erdély és Magyarország egygyealakulásáról szóló 1848-diki I. törvényezik közös kormányzati tekintetben az által, hogy az erdélyi udvari kanczellária fozszlattatván, a Felsége magyar ministeriuma Erdély kormányzását is az igazgatás minden ágára nézve átvette. Törvényhozás tekintetében pedig az által, hogy az erdélyi királyi hivatalosok és képviselők stb.

Továbbá Ócsvai Ferencz követ indítványára a 14. pont elhagyatott, s helyébe a 29. pont után a következők igottattak be:

És itt látjuk helyén, minekutána némelyek jelen tanácskozásunk folytán, mindamelllett, hogy ennek egyedül és kizárólagos tárgyaúl az 1848. évi kolozsvári I. törvényezik volt kitűzve, az 1848. évi kolozsvári II. törvényezik bírálására is kitenjeszkedtek, csak érintőleg megjegyezni, hogy a törvény érvényességét nem gyengítheti az a körülmény, hogy azt nem maga a királyi Felség, hanem meghatalmazottja szentesítette.

Mert itt nem a törvény szentesítési fölségi jog általános átruházásáról, hanem a fölségi jogkörébe tartozó egyes cselekvőnyre való felhatalmazásról van szó, a mely önkényes elhatározásból folyó legfelsőbb intézkedés annyival kevésbé szolgálhat a törvény gyengítésére, mert a július 2-iki pesti közös hongyülés az 1848. évi II. t.-czik alapján választott erdélyi képviselőknek is ottani megjelenése által alakult meg. A mely közös hongyulást a cs. apostoli kir. Felsége törvényesnek méltóztatott elismerni. És így a teljesedésbe ment választási törvényt mind az azt javaslatba tevő erdélyi országgyűlés, mind az ezen törvény alapján választott erdélyi képviselőket kebelébe elfogadó pesti közös hongyulás, mind pedig a megszentítési felhatalmazást adó cs. kir. Felség helyesnek és érvényesnek ismerte el. Az az ellenvetés sem áll, mintha az 1848. évi II. t.-cz. csak az akkori egy esetre levén hozva, későbbi választásokra alkalmazható nem lenne. Mert minden egyes esetre hozott törvény mindaddig fennállónak tekintendő,

valamennyi azon eset áll, és arra nézve a törvényhozás másként nem intézkedik.

A 32 ik pont után: „Minekutána az 1848-i pozsonyi VII. és kolozsvári I-ös egyenlő kiegészítő t. czikkék az egyesült két haza közös törvényévé váltak.”

A 41 dik pont végén pedig így egészítették ki: „... s a jogegyenlőség és alkotmányosság alapján kielégítve úgy, hogy minden honpolgárnak egyenlő joga legyen a haza minden javadalmába való részesedésre s egyenlő kötelezettsége terhei hordozására, születés, nemzetségi vagy vallás senkinek sem adva előjogot más felett.”

Vége Tisza László indítványa folytán a felirat a következő passzussal toldatolt meg a közvetlen „befejezés előtt.” Továbbá ide csatoljuk, mint különvéleményt, k. hiv. b. Saguna A. és elvtársai által benyújtott feliratot, melyet a nevezettek tanácskozásiak folytán mint különvéleményt jelentettek be; de az erdélyi törvényes gyakorlat ellenére felirat alakjában szerkesztve mutatott be, — oly tiszteletteljes megjegyzéssel, hogy azt V. Hunyad városában megválasztott Petró László, kinek választása nem igazolható, jogosítatlannak írta alá. Végre ide zárjuk stb.

E kijegyzett nagyobb változtatáson kívül történtek még kisebb javítások, de ismételtük, hogy többnyire stílárius hibák lévén, azokat mellőztük.

Kül- és belföldi levelezés.

Torda, dec. 8.

Egerbegyőről e „K. Közlöny” 142 dik számában folyó évi november 18-kán tett tudósításunkat Siméon Popu Moldovánu kerületi gör. kel. esperes „igaztalannak, rágalmozónak, szerénytelennek, ndvariálnak” stb. címzi. A t. cz. olvasó, ha az említett kitételeket bíráló alá veszi, könnyen megítélheti, ki az ndvariálnak. r. l. e, vagy említett esperes ur? Hogy tudósításunkban igazat irtunk, azt, ha szükséges, az igazság ítélőszéke előtt — s még többet is — azon tényétől kezdve t. esperes urnak, hogy az egerbegyi nagyfogadóban — az Aranyos partján — egy tordai kereskedő, kártyájáték között, miként meszelt meg és miként működött, nem csak a felső, hanem az alsó-kelületi közeli fekvő helységi választók között többedmagával azokat a választásra menéstől visszatérteni, míg a megirt menyörgő szókkal le nem bangolták — igen nagyszámú egyénekkel bizonyítottuk — s akkor, valamint most is meggyőződhetik, hogy nem hivatal-vágy tette tudósításunkat, és nem testvériség elleni szenv, hanem a történet valódisága közzététele. Ennélfogva mily igaz az, hogy tiszteletet Siméon Popu Moldovánu-nak keresztelesekor az anyakönyvbe nem írták, épp oly igaz az is, hogy igazolása valótlán. r. l.

Aranyoséskébeli Mészö községe közelebről — ezelőtt pár nappal — Tordavárosa erdőjéről mintegy a megyei törvényesékek által kiküldött bizottság csendőrk segítségével bizonyos erdőpusztítókát elfogott s a törvény kezébe akarta szolgáltatni, harangot vert fére, említett bizottságra rohant, az erdőpusztítókát a csendőrk lánczai közül kiszabadította, a bizottságot letartóztatta, s oly törvényt akart rájuk hozni, ha a f. bír. egy birtokos ur közbe nem veti magát s a dúló oda nem érkezik és erőlyesen fel nem lépik, hogy, mint ok mondoták: „a vargák lakoljanak élőkkel.” Bővebb tudósítást rövid idő alatt. r. l.

M. Várad, dec. 11.

A jótékony nő-egylet által f. évi october hónapban szenvedő embertársaink fölsegelésére rendezett 2-dik női ipar- és terménytárlat újabb egy szép alkalmat nyitott a város- és vidékbeli azon ember szerető nemes szíveknek, melyek valamennyi alkalommal a mostoha viszonyok dacára is résztvevőleg sereglettek az ügy elősegelésére. Ugyanis volt kiállított tárgy 830, a 421 kiállító részéről. Ezen nagyobbára kitűnő szép küldemények helyiségeit az ugynevezett „Apollo” terem szolgált, melynek csinos és izletes berendezése körül a nő-egylet részéről kinevezett rendező bizottság minden egyes tagja teljes odaadással, és lankadatlan szorgalommal sietett az előkészített teendőinek megfelelni. Különösen pedig feltűnőleg méltó elismerés és köszönet Ugron Székely Borbála ó nagyságának, mint a rendező bizottság elnökének a tárlat létesítésére szentelt becses figyelméért, és a tárlat folyama alatt tanúsított gondos fáradozásaiért.

Egybefüggőleg a tárlattal utólagosan rendezett Bázár és tánczesztélye el végződött ezen vállalat a nő-egyletnek, melyekből az összes bevétel volt 504 frt 99 kr, a kiadás 231 frt 18 kr, e szerint a tiszta jövedelem — távol vidékről még eddig el nem küldött sorsjegyek árát ide nem számítva — 273 frt 81 kr. Egyenes pénzbeli ajándék ezime alatt özv. gróf Kemény Miklósné ó nagyságától 5 frt, közép: Csiki Márton urtól 1 frt, özv. gr. Haller Lajosné uról, gróf László Vincze, gróf László Jenő, mltos Donát Farkas ur, t. László János ur ajándékukból egy-egy os. arany, özv. mlt. Fronius Mihályné és br. Rosenthal Turi Bertha ó nagyságuk ajándékából egy-egy 2 frtos régi tallér, mely kegyes adományokért fogadják a nő-egylet hálás köszönetét. Ezen felül:

Özv. br. Kemény Pálné, özv. gr. László Mórné és br. Rosenthal Turi Bertha uróknak pedig azon gazdag küldeményekért, melyek által az ügy iránti szeretetüket és pártfogásukat oly annyira kijelen-

teni kegyeskedtek, a több számos részvevő jó szívekkel együtt nyerek meg az Ég jutalmazó áldását!

A tervezet szerint kitűzött első rendű egy-egy császári arany jutalmat nyertek: Sombori Elekné asszony kitűnő jó fehér komloscipőért, Borbély Károlyné uró háznál szőtt kitűnő szép paplanyért.

Másod rendű egy-egy tallér jutalmat nyertek: Bágya Ferencné uró háznál szőtt szőnyegekért, Dr. Knöpfler Vilmosné uró szép és jó kaprisz szteményért, Csiki Lila k. a. szép len-fonalért, Kerekes Lina munkásan himzett párnahajokért, László Zsuzsána nagy kitartással himzett zsebkendőért, dr. Csiki Jánosné uró kitűnő dinnye befőttért, Nagy Eszter k. a. fehér komlos cipőért, Nagy Tamásné uró szép kender fonalért, br. Rosenthal Henrichné több nemű, gondosan előállított szép gyümölcs aszalványokért, Nagy Sándorné uró háznál szőtt izletes gyapott paplanyért, Hajnal József ur kitűnő titrói almáért, hollandiai reinitéért és ősi decan körteért, Hines Dániel ur angol arany reinitéért és d' argentonért, Kiss Károly földész Willis s reinitéért, Nagy Mihály ur 1862-ki saját aszubbortért.

Harmadrendű dícsérő oklevél jutalmat nyertek: Özv. gr. Kemény Miklósné háznál szőtt mellényekért, Barabás Károlyné uró háznál termelt és szőtt selyem zsebkendőért, Zatureczki Istvánné uró kenderből fűt jó házi czérnákért, özv. Görög Károlyné uró szép len fonalért és komlós cipőért, özv. Zeyk Jánosné uró szép nyers kenderért, özv. Jenei Józsefné uró jó fehér komlós cipőért, özv. Ziegler Károlyné uró fehér komlós cipőért és párolt cseresnyéért, Barátosi Lotti k. a. fűzeres pogácsa süteményekért, Kozma Mózesné uró kitűnő házi-süteményekért, Fekete Károlyné uró finom bordás tésztaért és vékony metélt laskákért, Bothos Kálmánné uró szép asztali cseresnyéért és czukorban főtt reinglöttért, Jenei Albertné uró nyers bisalma befőttért és párolt ősi barackkért, özv. Görög Józsefné uró som befőttért, saját természetesen gesztenyéért és zöld párisalmáért, Máthé Lajosné uró málna befőttért, Ugron Székely Borbára uró málna-dulesászáért, Bárdosi Jánosné uró párolt meggy és körteért, Deák Józsefné uró párolt nyári barackkért és szilváért, Bucher Miklósné uró párolt somért, özv. gr. László Mórné kitűnő bőr reinité botul és ponyik almákért, 1862-ki szemelt piros, fehér és hoviz borokért, Ráduly János ur szép páris almáért, b. Henter József ur teli kalvill almáért, Lőcsi Sándor ur La motte Vakneca ősi körteért, dr. Knöpfler Vilmos ur 1862-ki magyar-sárosi szinborért, Bucher Miksa ur 1862-ki koronai sajtóláért, Zeyk János ur 1862-ki kövér szőlő borért, Orbonás Mili k. a. bőrből izlésel készített virágkosárért és tálczáért, Zakhariás Émi k. a. himzett kesztenőért, Mihály Eliz k. a. csinosan himzett egy pár reggeli cipőért, Knöpfler Marici k. a. egy dolgozó kosárért, Ziegler Hermína k. a. selyem-takarító keféért és zuáv-ingért, Krausz Mari k. a. dohányos zacskóért, Zaremba Helena k. a. fali-kosárért, Kemény Linka báróhölgy nyakendőkért, Ziegler Cecília k. a. himzett zsebkendőért, Haller Fáni grófhölgy csinos himzési nyak- és kézelőkért, Lengyel Ilka k. a. zuáv-ingért, Dózsa Katinka k. a. szép mint izletes nyak- és kézelőkért, Szilvási Zerna k. a. munkás nyak- és kézelőkért, özv. b. Kemény Pálné munkás borgolt paplanyért, Koronka Lászlóné uró izletesen horgolt paplanyért, Máriaffi Józsefné uró szépen horgolt paplanyért, Reich Betka k. a. horgolt gallérért, Golnbosor Ilka k. a. horgolt gyermekfűzőkért, Dániel Imréné uró kétféle házi-csipkéért, Komáromi Nina k. a. recézett czérna-betétért.

A nő-egyletnek szenvedő embertársaink érdekében fáradságot nem ismerő buzgó törekvésért ez alkalommal is a közremunkált nemes részvét kellőleg elősegítvén, a számos részvevőknek jutalmát pótolja az ég!

Gy. Sz. V. M. L. S., dec. 10.

Városunk és vidéke köz- és magánépületein nemzeti zászlók lengenek. Általános és őszinte, bár nem kitűnő az öröm a nép minden rétegében, a kolozsvári országgyűlés december 6-ki határozata fellett: megjegyezni azonban, hogy néptünk az „unio” alatt a lehető legszorosabb „egyesülést” érti Magyarbónal.

A tegnapi posta hozta az örömbirt, s este a város ökönyét ki lett világitva, jelölí ama remény felébredtén, hogy a nyomor azon tömkelegéből, melybe a közel-múlt 17 év sodort, végre valahára tán kibontakozandunk; ámbar nem hiányzanak oly körülmenyek, melyek alkalmasoknak mutatkoznak a remény lohasztására. A többi között csak egyet szabadjon említenem. A maros-vásárhelyi cs. k. kerül. pénzügyigazgatóság egy László nevű hivatalnoká bélyegvizsgálat végett nem régebben ns. Csikszék id. törvényszékét is meglátogatta, s azóta Gyergyó s valoszinűleg más vidék is a szó teljes értelmében el van árasztva legnagyobb részt önkénti felvett bélyegleltre kelt büntetésekkel. Fel akarjuk tenni, hogy az illető cs. k. pénzügyigazgatóság a beadott folyamodások következtében a büntetéseket el fogja engedni, de elég kellemetlen, sőt bosszantó, hogy folyamodni és ártatlanul költsékezni kell; s azon-fölül a lettint kormányzatok egyik nem legnépszerűbb közegének ily tulbuzgó fellépése nem azon feltevésre jogosít-e, hogy a népet terhelő szármányát még most is a legszabadabban csatogtatgatja?

Levelező.

Különfelek.

— Dézsáról írják nekünk december 12-ről:

Egy nevezetes halottat kísértünk tegnapelőtt a sirkertbe, a régi ös-anyak mintaképet, özeveg Wéer Györgyné, született gróf Kún Rózália. Megyei főispán Wéer Farkas édesanyját, ki öregségi vég-elgyengülés következtében hunyt el e hó 6-án 90 éves korában. Gyászbeszédet Medgyes Lajos hit-szónok tartott az idvezült felett a reformált templomban, mely szinte szűk volt a nagyszámú közönség befogadására, s ez alkalommal nagy csinnal volt feldisítve. A szónok az idvezültet mint nőt, anyát és honleányt szépen jellemzé; két gyermek, unoka és dédunokákban, 35 tagból álló utódot hagyott maga után. Béke poraira, áldás emlékére!!!

— (Necrolog.) Felvinczi Vincze Juliánna; — zilahi Éltető Elek és neje Baróthy Etelka, s gyermekei; — Éltető Borbála özeveg Szilágyi Sándorné; — özeveg Vincze Pálné, a gyermekei Ferencz, Anna, és Mária, fájdalmas szívvel jelentik, a harminczkét éven át hű férj, gondos atya, nagyapja, szerető testvér, vő és sógoruk zilahi Éltető Péter nyugalmazott állami mérnök, élte 65-dik évében, hosszas betegeskedés után, folyó hó 11-én d. u. 3 óraker történt gyásos kimúlát. Béke poraira!

* A jövő hét elején 2 felvonásos eredeti új vigjáték kerül színre, a mely mult hó folytán Debreczenben ismételve adatott, s tetszésben részesült. Címe „A hasznos orvoság.” Irta rajkai Friebeisz István, Első felvonás: „Sohasem akar férjhez menni.” Második felvonás: „Végül mégis férjhez megy.”

— A „P. Napló” az erdélyi gyűlés határozata irányában így nyilatkozik: „tán család nélkül bíbeljük, hogy ama batározat, mely a napokban a Királyhágón tuli részes nemzetgyűlés által hozott, s mely ő Felsége pesti utjának sikerére egyik legűszintébb kívánság, nem sokáig fogja nélkülözni ama sanctiát, mely a már meghozott törvények érvényességét proclamálva, a pesti országgyűlést oly helyzetbe tenné, hogy magát törvényhozás képesnek érezvén; hátmögötti aggodalmak nélkül kezdhetné meg a nagy munkát, melyet töle annyira sértett érdek, anynyi tagadott igény — követelnek.”

— Dézsáról írják nekünk dec. 13-ról: Lucznapai országos vásárunk minden tekintetben jól ütött ki. A szorgalom rendkívül nagy; minden ezik, marha, úgy mint gabonaneműek nagyon keltek, s a szokottnál magasabb áron; egy pár jó vágó-marháért 120—150 frtot is megadtak, a tehén darabja 40 frtjával kelt. A törökbúza ára is hágott, 2 frt 40 kr o. é. kelt osztrák mérője, a búza nem sokkal drágábbban 3 frton. A törökbúza ára emelkedése az oláhországi gabona szükségének tulajdonítható, hol sok helyt gabonaszűkésben szenvednek, s nagyban foly a szállítás. Az iparcikkék is jó áron keltek.

* A „Gazetta”-ban a következő nyilatkozatot olvassuk: Alóírt szerkesztőség a kötelezettség és közérdek szempontja tekintetéből mindig nagyon készséges mutatkozott a kormány közkepi részéről beküldött hirdmények iránti szolgálata, jelesen az erdélyi magos kir. kormány hirdményeire a jog- és nyelv egyenjogúságáról szóló és szentesített II. articulus momentumán kezdve, melyek a megfelelő comitivákkal együtt oláh nyelven küldettek be. De mintán most az erd. kir. kormánynak Kolozsvárt 1865. nov. 6-án tartott üléséből a 21241. szám mellékleteivel együtt magyar nyelven küldett, az erre vonatkozó törvény II. art. 13-dik §-e erejénél fogva, mely a közhivatalokban a nyelvek használatáról szól, minden Erdély nagyfejedelem-ségbeli kormány-közkepek tudása végett alóírt szerkesztőség úgy nyilatkozik: hogy ő jövőre semmiféle hivatalos iratot el nem fogad, mely román nyelven írva és fogalmazva nem lesz, mint a melylyel a szerkesztőség él, hanem vissza fogja utasítani oda, honnan jött, és minden felelősséget magától elbárit a fenn-írdott, szentesített és kihirdetett kötelező törvény értelmében. Brassó, nov. 19-én 1865. A „Gazetta Transilvaniei” szerkesztősége. E nyilatkozatra meg kívánjuk jegyezni, hogy szerkesztőségünkhez is jött és jön folytonosan mind a három nyelven hivatalos hirdetés, a nélkül, hogy kérdés tárgyává tettük volna. Lefordítottakból azt is közreadtuk, s nem vettük el azért a magyar nemzet.

* Wheelingben (ny. Virginiában) a mult hó vége felé egy szép ifjú nőt fogtak el, ki abból esinált magának nyereséges üzletet, hogy egymás után az északi hadsereg mindedig ki nem pibatolt számos tisztjeihez ment férjhez; mindeniket meglopta, a mennyire csak lehetett, s aztán eltűnt, hogy újra mást boldogítson kezével. Első áldozata egy ifjú kapitány volt, ki a szép nő szeimeit a katonaságot elhagyta, s kitől az 1200 dollárt lopott el. Miután e esinye sikerült, azt állítá, hogy atyjától levelet kapott, ki felszólítja őt, hogy pár napot családjá körében töltsön el. A nő tehát eltűnt, s a férj sem feleségét, sem dollárjait nem látta többé. Két hónappal később ugyanily viszonyban volt egy ezredessel. Ehhez is nőül ment, ezt is meglopta, s aztán nyomtalanul eltűnt. Harmadik házassága az „ezred ezen nőjének” hasonló volt a két elsőhöz. Végre egy 20,000 dollárnyi hozomány birtokában, melyet ekképp összegyűjtött, épp egy tábornokhoz volt nőül menendő, s ki tudja, hol állapotott volna meg, midőn Parkersburgban egyik hiteztársa vélet-

lentül reá ismert, s őt azonnal elfogató. A nő Ohio ba szállítottott, s bilincsek tétettek volt kezeire, nehogy az örök szeimeit kikaparja. Ohio szép színhe-lye első feyyereményeinek a szerelem mezején, s hiszik, hogy itt fel fogják deríthetni a tényeket, melyek a törvényes vizsgálat megindításához szükségesek.

— Nagy-Szebenben lakó cs. kir. törzsorvos Dr. Gernáth Károly az erdélyi országos tébolydában ápolat elmebetegnek használatára fenálló könyvtár számára tizenkét kötet mulattató tartalmu irományokat átadott.

Mely szives emberbaráti ajándékért köszönetet nyilvánítja.

N-Szebenben dec. 12 kén 1865.

Az erdélyi orsz. tébolyda igazgatósága.

Politikai hírek.

Angolország. London, dec. 7. Ismét élénkebb sürgönyözés folyt e napokban Bécs és London között a kereskedelmi szerződés dolgában. Biztos hallomás szerint Gladstone. beleegyezett, hogy az Austriából ávegekben behozott borok vámtariffája leszállíttassék, mely engedmény a magyarokra nézve igen nagy fontosságu lenne.

A „Daily News” szerint a kormány felvilágosítások adására szólította fel a jamaikai kormányt, s e felett vizsgálatot is rendelt el, mely e végre kiküldendő bizottmány által fog eszközöltetni. Mint a „Daily Telegraph” értesül, ezen vizsgáló bizottmány tagjai a napokban ki fognak nevezettni.

Dublin, dec. 8. Legújabb dublini tudósítás szerint Morne tíz évi fogságra ítéltetett el, O'Neill és Kearney feniek póre pedig megkezdett.

Franciaország. Páris, dec. 8. A legújabb mexikói tudósítások szerint ott valóban oly rosszul állnak, hogy már Párisban egészen lemondtak arról a reményről, hogy Miksa császár alatt valaha rend, és esend állhatna be. Langlais államtanácsos magántudósításában tisztán megírta a dolgok állását, a ki megírta azt is, miszerint „nagyon sajnálja, hogy ezen küldetést elvállalta.” Párisban az okozott legkellemetlenebb érzést, hogy Miksa császár Yukatan beutazása alkalmával Európába szándékozott elrándulni, de a francia tiszték ezen szándékról értesülvén mind a császárt, mind a császárnét szigorú őrszemmel tartották, s a czélhavett eltávozást meghusították. Noha gondoskodott Miksa császár utódról Iturbide személyében, tervezésébe mindazáltal Párisban semmi esetre sem egyeznének bele. Azt is süttogják, hogy kezalatt ajánlat tétetett volna Mexikonak az É. államok részére átengedése iránt.

A „Mém. dipl.” szerint Metternich hg fejedelme által meg volt bízva, köszönetet fejezni ki Compiègneben, Napoleon császárnak, azon könnyítésekért, melyekben az austriai kölcsön kibocsátása a francia piaczon részesült.

Páris, dec. 11. A mai „Moniteur” a belga király haláláról írja: Azon fejedelem elvesztése, ki Európa tanácsában oly magas állást foglalt el, általános sajnálatot keltett, melyhez a császári udvar is csatlakozott. A compiégnei ünnepek félbeszakítottak.

Oroszország. Rómából írják nov. 29-kéül. A pápa dec. közepén állítólag titkos consistoriumot tart s egy manifestummal foglalkozik, mely a kath. kereszténységhez intéztetnek s választ foglalna magában Victor Emanuel trónbeszédére.

Florenzából jelentik: Közelebről egy körirat intéztetett a küludvaroknál levő képviselőkhez, melyben a ministerium kijelenti, hogy az osztrák kormány ajánlatát a Lombardiával kereskedelem megkönnyítésére nézve el nem fogadhatja, mivel az csak ugy volna tekintetbe vehető, ha egész Olaszországra kiterjesztetnék, Szárdinia uralmát pedig egész Olaszországra felett Austria nem akarja elismerni. A florenzi ministeriumot ismét válság fenyegeti. Ennek okozója a képviselőház elnök-választása lenne. A kormány e fontos tisztségre Tecchiót ajánlta, kinek ebbeli jelöltsége ellen a szélső jobb, az egész bal, s az ugynevezett tertiapart egyesültek; a többséget képező párt még ingadozik, kitátság van azonban rá, hogy a kormányjelölt ellenében vele s az imént említettekkel coalitio jövend létre.

Németország. A hercegségek ügyében a párisi „Mém. dipl.” következt ir; „Ha jól vagyunk értesítve — pedig azt hisszük, hogy igen — Bismark gróf 80 millió (porosz) tallért említett azon összeg gyanánt, melyet Poroszország hajlandó volna a cs. kir. kincstárba lefizetni, ha Austria lemondana a condominiumról.”

Berlinből pedig jelentik dec. 4. Jól értesült oldalról kóhalmánynak nyilvánítottak a londoni „Globe” által közölt azon terv, a hgségek annexiójának keresztülvitele iránt, melyet Bismark gróf egy emlékiratban fejtett volna ki a király előtt.

A „Nordd. Allg. Ztg.” megezáfolja a „Mém. dipl.” azon közlését, mintha Bismark gróf a porosz bank elnökének meghagyta volna, hogy a discontó felemelésével fenyegetőzzék, ha befolyásos porosz bankárok az austriai kölcsönben részt fognának venni. A ministerelnököt semmi eldöntés nem illeti a bank pénzmuveletei iránt.

Ujabb. Koppenhága, dec. 10. Stockholm-ból azon benyomásról, melyet az országgyűlési reform elfogadtatása a svéd főváros lakosaira tett, ezeket távirják: Roppant néptömegek jelentek meg a miniszterek lakásai előtt s viharosan éljeneztek Deeger, Gripenstedt és Manderström minisztereket. Este a város nagy része ki volt világítva. A színházban a közönség a nemzeti himnusz éneklését követelte s azt a színészekkel együtt énekelte. Az előadás után az öröm élénk kitörései nyilvánultak.

IX. Országos ülés dec. 15-én.

Elnök 11 órakor megnyitván a gyűlést, felolvastatja a jegyzőkönyvet a szokásos három nyelven. Ezután kijelenti, hogy az előleges tanácskozásban a representatio szövege meg lévén állapítva, fel fogja azt a gyűlésnek olvastatni.

Zeyk Károly: Kéri az elnököt, hogy az értekezlet által tett javítások szerint olvastassa fel. Ezután felolvastatott a magyar szöveg, miközben elnök ő excellenciája többször intézte azon kérdést a képviselőkhez: ha valjon nincsen-e valakinek megjegyzése a szövegre? Nem jelentkezett senki, csupán a végén, a hol Petkó Lázáról van említés téve, kért szót Gaetanu.

Elnök: Tessék beszélni.

Gaetanu: Említés tétetvén, hogy ő excellenciája B. Saguna által a magos elnökséghez beadott feliratot Petkó Lázár, mint követ irta volna alá. A mint emlékezem, Petkó Lázár csak is egyik

utóbbi ülésében verificáltatott, a midőn tudvalevőleg megválasztása igazoltnak nem találtatott. Nem akarok ebbe beleerészkedni, hogy megválasztása mennyire törvényszerű vagy nem, csak annyit kérek, hogy Petkó Lázár neve után az ő character: jogtudor és ügyvéd mellékeltessek. (Zaj, nevetés.)

Zeyk: A character nem szokás oda tenni, így például br. Siaguna sem mint metropolita említették, hanem csupán mint kir. hivatalos.

A felirat felolvasása után Vajda László képviselő kér szót.

Vajda László: A feliratban említett Hoszu-fele indítványra akarja nézeteit elmondani.

Elnök: A követ ur elkésett vele, többé discussio tárgyává nem lehet tenni.

Az elnököt e nézetében a gyűlés általában pártolván, hozzá kezdenek a német szöveg felolvasásához, melyen szüntén megteszik a kellő javításokat. E közben az idő azonban nagyon elteltvén, a román szöveg pedig nem lévén kijavítva, addig míg ez megtörténik felolvastatja a comitivát magyar nyelven, a mint következik:

Nagyméltóságú gróf!

Valóságos belső titkos tanácsos és teljes hatalmu Királyi biztos ur!

Erdélynek Magyarországgal egyesülése iránt keletkezett, s ő cs. kir. ap. Felségének 1865. Mind-szent hó 6-káról 4691 udvari szám alatt keletkezett kegyelmes királyi leiratánál fogva tanácskozással alá bocsátott 1848. évi 156 t. cz. tárgyában ő Felségéhez intézett alázaatos feliratot a csatolt beadványokkal és különvéleményekkel oly kéréssel

küldjük nagyméltóságodnak, hogy azt mi bamarább ő Felsége szentséges színe elébe juttatni kegyelmedjék. A felirat és csatolmányai másolatait tudás végett ezennel közölve, tisztelettel vagyunk nagyméltóságodnak elküldözve szolgái.

Erdély országgyűlésileg egybegyűlt k. hivatalosai és képviselői mind közösen és egyetemben.

Elnök ő excéja délután 4 órára a gyűlést ismét összehívja, a gyűlés eloszlott.

Délután 4 órakor elnök ő excéja az egybegyűlt képviselők előtt felolvastatta a román szöveget is, továbbá német és magyar nyelven a comitivákat.

Végül elnök, mintán a felirat a KK. és RR. által elfogadtatott, megbizta az ítélmestert a felirat tisztázatása s elkészítésével, meghagyva, mi helyt készen lesz vele, azonnal tudassa, hogy gyűlést hirdethessen. Addig is kinevezett egy küldött séget, mely annak idejében a feliratot a kir. biztos ő excéjának kézbesítendi.

A „K. Közlöny” magán távsürgőnye.

Feladatott Pesten dec. 14-én d. u. 7 óra 3 p.

Megjött ugyanakkor d. u. 9 óra 35 p.

A trónbeszéd kivonatban. Jöttünk bevégezni azt, a mit kezdeményeztünk. Személyes törekvésünk által megkezdjük elenyésztetni azon aggodalmakat, melyek a megoldásnak útját állják. És mindenek előtt a jogelölés és jogfolytonosság közti ellentétet, emezt a pragmatica sanctio alapján. Ez alapon

kívánjuk, az utóbbi évtized tényeinek is figyelembe vételével, a magyar korona integritását szilárdan fentartani.

Ez okból hittuk össze az erdélyi országgyűlést s hívjuk fel a magyarországit, hogy a VII-dik törvényezikket fontolóra vegye.

A horvát országgyűlés felszólított Magyarországra iránybani jogviszonyainak kiegyenlítésére.

Ezen országgyűlés első feladata a közös ügyek. Az october 20-diki diploma és februar 26-diki patens megfontolás végett a rendek elébe terjesztetnek.

Az 1848-ki törvényezikkek revideálандók s összhangba hozandók a monarchia fenállásának feltételeivel.

Ily módon lehetővé fog tétetni a Magyarország alkotmányára leteendő koronázási eskü.

A koronázás után azon királyi előterjesztmények fognak közölteni, melyek az 1861-ki országgyűlés elébe terjesztendők valának.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

December 14-én: 5% Nemzeti kölcsön 100 frt. 66.10. — 5% Metalliques 100 frt. 62.90. — Bank-részcvény 763. — Hitelintézeti részvény 200 forint 158.30. — London 10 ft st. 100 frt 23 1/4 kr 105.40. — Ezüst 106 1/4. Cs. kir. arany 5.07 1/10. — 1860. kölcsön 84.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

HIRDETESEK.

NEM HIVATALOS.

(305)

10/12

(4-*)

A kolozsvári kir. szab.

ZÁLOG-KÖLCSÖN-INTÉZET

kölcsönök ad a következő tárgyakra:

- 1) ingóságok, az-az minden értékű tárgy, a mely már használatban volt;
- 2) drágaságok, az-az ékszerek, drágakövek, arany-, ezüst- s más nemes ércből készült áruk;
- 3) áruk, az-az még használatban nem volt kész iparkészítmények és más kereskedelmi cikkek;
- 4) értékpapírok, az-az mindennemű állam- és iparpapírok, földtehermentesítési kötvények, záloglevelek, magán-sorsjegyek és más nemű értékpapírok, a melyek a börzén árulhatók.

Mindenkinek tetszésétől függ személyesen vagy mások által nyújtani be a zálogokat, miután az intézet sem a tulajdonos, sem az átadó nevének bejelentését nem kívánja s az intézet minden üzlete szigorú titokban tartatik. Minden zálog alkalmas borítékban nyújtandó be. Nem tiszta állapotban lévő zálogot az intézet el nem fogad, s mely-evésnek kitett darabokért nem vállal felelősséget. Az elfogadott tárgyakról zálogjegy szolgáltat ki, a mely pontosan megőrzendő, mert csak ennek előmutatása mellett váltható ki vagy tehető be újból a zálogtárgy.

A benyújtott tárgyakat az intézetnél alkalmazott becselő becsüli meg, kivéve az értékpapírokat, a mint a melyek börzefolyama képezi becsértéküket. Minden elfogadott zálogra a becsértéknek legalább 60%, és legfeljebb 90 százaléka adatik kölcsön. A kölcsönök csak egész forintokban számíthatók. A legkisebb kölcsön-összeg egy forint. A kölcsönök a felek kívánsága szerint egy hótól hat hóig terjedő időre adhatók, de a zálog a lejárat napjáig bár mikor kiváltható, vagy újból bethetők. A lejárat napon túl ki nem váltott, vagy újból bé nem tett (át nem irt) zálogokat az intézetnek joga van azonnal elárverezni s a tulajdonos csak az intézet követelésének fedezésé után fennmaradt összeghez tarthat jogot. A zálogjegyre a bethetés és lejárat napja föl van jegyezve. A zálogkölcson részletenként is visszafizethető. Ingóságok, drágaságok és áruknál a kölcsönök után évenként 6% kamat s a következő mellék-díjak számíthatók:

Felvételi- s becselési-díj: 1 óra 1%, 3 óra 2%, 6 óra 3%.

Raktár- és biztosítási-díj egy egész évre 3%.

A kamat és minden díjak csak a zálog kiváltásakor vagy átírásakor fizetendők. — Értékpapíroknál becselési és biztosítási díj nem számíthatik. Részletesebb felvilágosítást nyerhetni az intézet irodájában, a hol az ügyeletrend és díj-jegyzék nyilvánosan ki van függesztve.

Videkiek posta útján is érintkezhetnek az intézettel. Az igazgatósághoz beküldött zálogokra a pénz és zálogjegy forduló postával elindíthatók.

Az intézet helyisége van a nagypiaczon, a városháza melletti Horváth-házban az emeleten. Az iroda nyitva van ünnep- és vasárnap kivételével minden nap reggeli 8 órától 12 óráig.

A kir. szab. zálog-kölcsön-intézet igazgatósága.

(377)

Előfizetési felhívás

(2-3)

„ERDÉLYI HIVATALOS ÉRTESÍTŐ”

jövő évi folyamára.

Előfizetési díj egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Évnyegyre 1 frt 50 kr.

Kolozsvárt, dec. 12-én, 1865.

Az Erdélyi Hivatalos Értesítő kiadó hivatala.

(338)

10/12

(4-*)

Cs. kir. kizáról. szabad.

fog-szivarák,

legujabb, s mint legjobbnak elismert s legkényelmesebb szer a fogfájás minden neme ellen,

egyedüli feltalálója: **Török József** gyógyszerész Pesten, királyutca 7 sz. alatt. Ezen fog-szivarok, kényelmes alkalmazásuk s biztos hatásuk végett általános használatra minden magasztalás nélkül maguk magukat a legjobban ajánlják. — A fogfájásban szenvedő azon pillanatban meggyőződést szerezhet magának, hogy egy jeles és okszerűleg összcállított készítménnyel mely a célznak tökéletesen megfelel — van dolga.

Ára egy skatulyának 1 frt, 1/2 skatulyának 50 kr. Postán küldve 10 kr-rel több.

Ismételadók illendő százalékokat részesülnek.

Középponti elküldési raktár: a fentérintett gyógyszerészhez.

Erdélyországra nézve főraktár: **WOLFF JÁNOS, Dr. Hintz György** gyógyszer. uraknál Kolozsvárt, továbbá: az ország minden gyógytarában.

STEIN JÁNOS könyvkereskedésében Kolozsvárt,

Harmath Józsefőél Tordán, Wittich Józsefőél Marosvásárhelyt, Dobray Nándornál S.-Udvarhelyt, Barthos Domokosnál S.-Szatgyörgyön, Vokál Jánosnál Nagynyeden, Sindel Károlynál Brassóban, Wagner Józsefőél Károlyfejevárt kapható:

„KOLOZSVÁRI KÉPES NAGY NAPTÁR”

1866-dik évre

Szerkeszti **K. PAPP MIKLÓS.**

II-dik ÉVFOLYAM.

Ára e terjedelmes naptárnak csak 1 forint. Postán megrendelt példányért fuvarlevélre megkivántató bélyeg- és pakolásért még 10 kr melléklendő.

Okmánytár

Erdély legujabb jogtörténelméhez.

1848—1865.

Összeszedte **SÁNDOR JÓZSEF.** Ára 2 frt o. ért.

Postán megrendelt példányért fuvarlevélre megkivántató bélyeg- és pakolásért még 10 kr melléklendő.

Országgyűlési szövegek könyv.

Országgyűlési ház-rendszabály. Magyarországot érdeklő közjogi kibocsátványok. Országgyűlési okmányok. Magyar és Erdélyországi alaptörvények. Ára 2 frt 40 kr.

Irodai fali Naptár 1866-ik közönséges évre

katholikus és protestáns, görög-orosz, és izraelita naptárral, bélyeg-illeték táblákkal, a kolozsvári cs. kir. levél- és szekérposta, távirat, valamint a Biasini gyorskocsi menetrendével ellátva.

Különös tekintettel hivatali használatra.

Ára 30 kr. o. é.

Gr. Széchenyi István, **Pesti**

por és sár. Toldalékul: a Buda-pesti lánczid, s a helytartósági közlekedési osztály Genesis. Ára 2 frt.

Nádor-émlék. József cs. k. főherceg Magyarország félszázados nádorának élete. Irta Horváth Mihály, pályaképpel főherceg József nádor életéből. Irta Garay János. Ára diszkótésben 6 frt.

Juste Tivadar, **Mária magyar királyné II-dik Lajos özevegye.** Ára 1 frt 50 kr.

Az újabbkori rendőrség titkai. Francziából Jánosi Ferencz. 2 kötet. Ára 2 frt.

Eisenmayer és Varga, **Lópatkolástan,** 86 a szöveg közé nyomtatott fametszvényekkel. Ára 2 ft.

Meissner A. Schwarzgelb. Történeti korrajz a múlt évtizedből. 8 kötet. Ára 9 frt 20 kr.

Lamartine, a Girondiak története. 10 kötet. Ára 10 frt.

(380)

(1-3)

Grosz Károly

fogművész

visszatérvén Kolozsvárra, lakik mint eddig, a belső-tordautczában, dr. Szabó-háznál. Megtalálható lakásán délután 2—5 óra közt.

(378)

(2-2)

Elorzott kancza.

Kara helységében Bogácsi József ur istállójaiból e hó 8-án reggel elorzottak alólírtak egy 4 éves piros pej kanczáját. Ismertető jegyei: a homlokán egy fehér folt, a hátán kétfelől a nyeregtől két-hosszu, mint szintén a hasán a lekötőtől kétfelől vékonyan elnyúló fehér folt; továbbá a hátulsó ballában a csiklóján a kötőfék bevágása fölismerhető. A becsültes megtaláló Kolozsmegye Kara helységében lakó alólírt tulajdonost értesíteni fölkértek, hol is illő jutalomban részesülend.

Simon Károly.

(361)

(3-*)

Bergmannféle fogpamutot, bármely fogfájás rögtön megszüntetésére, ajánl hüvelyeként 15 kr-ával.

Bergmannféle szakálltenyésző tintetűt, mely kétségtől legbiztosabb szer, a legrövidebb idő alatt, még igen fiatal egyéneknek is tömött és erős szakállnóvést előidézi, ajánl palaczkonként 60 kr. és 1 frt 20 krajczárral Kolozsvárt

WOLFF JÁNOS,

gyógyszerész.

(343)

(5-6)

Hirdetmény.

HEY VILMOS zongorakészítő

Bécsből ideérkezett s tudatja a t. cz. közönséggel, hogy ittléte alatt minden megkivántató zongora igazítást és hangolást elvállal.

Ugy saját gyárából új zongorák itt eladók. Értekezhetni búzaútcza 120. szám alatt.